

Reglemente för val- och demokratinämnden

Fastställd av:

Fastställd av kommunfullmäktige 2022-11-21 § 182

Ett utskrivet dokument är alltid en kopia, giltig version finns
alltid på intranätet.

Innehållsförteckning

Nämndens verksamhet	3
För styrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser	3
Uppdrag och verksamhet	3
Organisation inom verksamhetsområdet	3
Ekonomisk förvaltning.....	3
Personalansvar	4
Behandling av personuppgifter	4
Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	4
Information och samråd	4
Utveckling.....	5
Arbetsformer.....	5
Tidpunkt för sammanträden.....	5
Kallelse	5
Offentliga sammanträden	6
Ordning	6
Sammanträde på distans	6
Närvarorätt	6
Sammansättning.....	7
Ordföranden.....	7
Presidium	7
Ersättare för ordföranden och vice ordföranden	7
Förhinder.....	8
Ersättares tjänstgöring	8
Ej tjänstgörande ersättare	8
Jäv, avbruten tjänstgöring.....	8
Yrkanden	9
Deltagande i beslut	9
Reservation	9
Justering av protokoll	9
Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.....	9
Delgivningsmottagare.....	9
Undertecknande av handlingar	9

Nämndens verksamhet

§ 1 Val- och demokratinämnden ansvarar för de uppgifter som enligt vallagen ska fullgöras i samband med allmänna val. Nämnden ansvarar också för att genomföra nationella folkomröstningar enligt riksdagens beslut, i enlighet med folkomröstningslagen, samt kommunala folkomröstningar enligt kommunfullmäktiges beslut, i enlighet med lagen om kommunala folkomröstningar.

Val- och demokratinämnden ansvarar också för:

- att inspirera, ge vägledning och följa upp det demokratiska arbetet i kommunens nämnder och styrelser,
- att vara remissinstans för demokratifrågor inom kommunen,
- att utveckla kommunfullmäktiges arbetsformer,
- att förmedla kunskap om kommunal demokrati främst inom högstadiet och gymnasiet
- att stimulera deltagande i det politiska arbetet med syfte att den politiska representationen ska utgöras av bredd och mångfald, och
- att bereda ärenden på särskilt uppdrag av kommunfullmäktige

Val- och demokratinämnden har också huvudansvaret för kommunens medborgardialog. Detta ansvar innebär:

- utbildning av förtroendevalda och tjänstemän,
- att utveckla metoder för medborgardialog,

Val- och demokratinämnden har ett övergripande ansvar för kommunens demokratifrågor.

För styrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser

Uppdrag och verksamhet

2 § Val- och demokratinämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Nämnden ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

3 § Val- och demokratinämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Ekonomisk förvaltning

4 § Val- och demokratinämnden ansvarar för den ekonomiska förvaltningen enligt den budget som fastställts av kommunfullmäktige.

Personalansvar

5 § Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för personal vid val- och demokratinämndens förvaltning. Kommunstyrelsen anställer den personal vid förvaltningen som krävs för att bereda, handlägga och utföra de arbetsuppgifter som nämnden ålagts i detta reglemente.

Kommunstyrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor samt personalpolitiska frågor (se Reglemente för kommunstyrelsen för detaljer).

Behandling av personuppgifter

6 § Val- och demokratinämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen.

Val- och demokratinämnden ska utse dataskyddsbud.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

7 § Val- och demokratinämnden ska året efter det att val har genomförts redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente. När det gäller arbetet med demokratifrågor och därtill hörande uppdrag ska sådan återredovisning ske årligen.

Val- och demokratinämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Val- och demokratinämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Information och samråd

8 § Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnden erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när dess verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer och rådgivande organ när dessa är särskilt berörda. Val- och demokratinämnden beslutar om formerna för samrådet.

Val- och demokratinämnden ansvarar för kommunikation till allmänheten om sina verksamheter. Kommunikationsinsatserna verkställs av kommunledningsförvaltningen.

Utveckling

9 § Val- och demokratinämnden ska följa utvecklingen inom verksamhetsområdet och ta nödvändiga initiativ till utveckling och förbättring av verksamheten.

Val- och demokratinämnden ansvarar för att inom sina verksamheter arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling.

Arbetsformer

Tidpunkt för sammanträden

10 § Val- och demokratinämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

11 § Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Ordförande beslutar vilka ärenden som ska behandlas av nämnden och ansvarar för att en dagordning upprättas.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista och beslutsunderlag. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Offentliga sammanträden

12 § Val- och demokratinämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Ordning

13 § Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse. Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Sammanträde på distans

14 § Val- och demokratinämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. När nämnden behandlar ärenden i vilka det förekommer sekretess ska lokalen vara så beskaffad att obehöriga inte kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska anmäla detta till sekreteraren i god tid (senast ett dygn) innan sammanträdet startar. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Ledamöter som deltar på distans måste ha möjlighet att ta del av handlingar som delas ut vid sammanträdet och delta i avgörandet av ärendena, även i de fall avgörandet sker genom omröstning.

Vid behandling av ärenden som innehåller sekretess får ledamöter ej delta på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden inom ramen för kommunallagens bestämmelser.

Närvarorätt

15 § Kommunalråd och styrelsens ordförande har rätt att närvara vid val- och demokratinämndens sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

Härutöver får val- och demokratinämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med val- och demokratinämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Sammansättning

16 § Val- och demokratinämnden består av sju ledamöter och sju ersättare som utses av kommunfullmäktige för en mandatperiod. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande för samma period.

Om ledamot eller ersättare i nämnden avsäger sig uppdraget under mandatperioden ska kommunfullmäktige snarast utse ny ledamot eller ersättare.

Ordföranden

17 § Det åligger ordföranden

1. att leda nämndens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. kalla ersättare,
4. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är beredda,
5. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden,
6. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Nämndens ordförande har också till uppgift att

1. följa utvecklingen inom nämndens verksamhetsområde,
2. följa frågor av betydelse för verksamhetens utveckling, riktlinjer och visionsarbete samt att,
3. representera nämnden vid kontakter med myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden har bestämt annat.

Ordföranden håller regelbundna sammanträden med kanslichefen/valsamordnaren för ömsesidig information och ser till att nämndens ärenden behandlas så snart som möjligt.

Presidium

18 § Val- och demokratinämndens presidium ska bestå av ordförande och förste vice ordförande.

Viceordföranden ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

19 § Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid än tre månader kan nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

Förhinder

20 § En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare. Kansliet ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

Ersättares tjänstgöring

21 § Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra från och med nästa ärende, även om en ersättare trätt i ledamotens ställe. Ledamotens ersättare avslutar då sin tjänstgöring.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt efter förslag från respektive parti. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

Finns ersättare närvarande får ordförande inte låta nämnden sammanträda med "luckor". Ordförande måste se till att nämnden om möjligt är fulltalig även om det skulle innebära att en ersättare måste kallas in från ett annat parti.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring, får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Ej tjänstgörande ersättare

22 § Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna (yttra sig) men inte att yrka eller delta i beslutsfattandet.

Jäv, avbruten tjänstgöring

23 § Ledamot eller tjänstgörande ersättare som är jävig i ett ärende får kalla in en ersättare som tjänstgör enbart under detta ärende. En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv får tjänstgöra igen endast om inplacerad tjänstgörande ersättare tillhör annat parti.

Yrkanden

24 § När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande lämna det skriftligt.

Deltagande i beslut

25 § En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

26 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Justering av protokoll

27 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

28 § Val- och demokratinämnden ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnden ska underrätta kommunstyrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivningsmottagare

29 § Delgivning med val- och demokratinämnden sker med ordföranden, kanslichefen eller valsamordnaren.

Undertecknande av handlingar

30 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från val- och demokratinämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av kanslichefen eller valsamordnaren. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som styrelsen utser.

Val- och demokratinämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar.